

ogfaa kunde have Lyft til at berøre, idet jeg anser det for heldigt, at de fra de forskjellige Sider i Salen gjøres til Gienstand for Omtale. Ligesom det ærede Medlem, der talte før mig, vilde jeg sætte stor Pris paa, om Loven mere stringent betegne, hvad der mentes med Sparekasser. Hvor skal Sparekassernes Virksomhed begrænses? Udenfor den Virksomhed, jeg før omtalte, nemlig de mindre Laan og Prioritetslaan mod Kaution, bevæger sig en anden Virksomhed, der er meget betydelig i næsten alle Sparekasser, som ikke høre til de ganske smaa, nemlig Udlaan mod Bøxer, og her komme vi til det samme Punkt, hvor Sparekasserne komme til at virke paa en saadan Maade, at Bankerne synes, at derved gjøres Indgreb i den Virksomhed, der væsentlig hører ind under deres Omraade, det er en Virksomhed, som er af stor Betydning for hele den Omegn, i hvilken en Sparekasse virker, og naar den varetages med den fornødne Forsigtighed og Dygtighed, er det efter den Erfaring, jeg har, ikke blot til overordentlig stor Gavn og til stor Rettelse for hele Egnen, men ogsaa en Forretning, der meget godt kan føres og varetages til Fordel for Kassen, uden at bringe denne i Fare. Forretningen skal naturligvis varetages med Forstandighed og maa ikke anvendes til vilde Spekulationer; men naar den føres paa en saadan Maade, at man stadig har Kassens Sikkerhed for Øie ved Anbringelsen af ethvert Laan af denne Art, kan den, som sagt, stikke overordentlig megen Nytte og være til stor Rettelse for Egnens Beboere, uden at bringe Kassen i Fare. Denne Virksomhed er aldeles ikke omtalt i det foreliggende Lovforslag, men saaledes som dette er affattet, fristes man jo til at tro, at den skal være udelukket fra Sparekassernes Virksomheds-Omraade, og jeg vilde beklage, om dette var Tilfældet. Det ærede Medlem, som havde Ordet før mig, udtalte, at han syntes, at det var strengt, at Bankerne ikke maatte have Sparekassens Virksomhed tillige. Jeg vil tillade mig dertil at svare, om det maatte ikke er meget haardere og strengere, at ingen Sparekasse maa have Lov til at inblade sig i en ganske ubetydelig Bankforretning, som er til Fordel for mange Smaafolk i Egnen, uden at denne Virksomhed egentlig gjør nogen Bank nogen Skade. Det er klart, mine Herrer, at, naar Sparekassernes Forhold blive begrænsede saaledes, at de ikke kunne anbringe deres Penge uden for en meget lav Rente, vilde Bankerne faae en meget stor Søgning; men jeg tror ikke, at denne Forandring vilde være overensstemmende med de Ønsker, der ere almindelige blandt Befolkningen, og jeg tror, at Landbefolkningens Interesser langt bedre blive varetagne ved, at man følger den Skik og Brug, man nu er kommen i Gang med. Det er altsaa i høi Grad ønskeligt, at man skarpt betegner, hvad man mener med Sparekasserne, og hvilken Virksomhed de skulle have Lov til at drive. Efter Forslaget

er alt Eligt skudt over paa Vedtægten, men jeg vilde foretrække, at der i Loven blev sat stærke Grændser, saa at man veed, hvad man har for sig, og saaledes lettere kan komme til Rette om Vedtægterne, naar der deri kun optoges de Ting, som man i Almindelighed er vant til at søge der. Jeg frygter ellers for, at de Virksomhedsgræne, jeg anser for meget vigtige for Sparekassernes Liv og hele Viemod, vilde blive studte bort i Vedtægten. Under § 2 b. er anført, at kun de forretningsførende Medlemmer af Bestyrelsen maa være lønne. Det forekommer mig, at denne Bestemmelse er temmelig uklar. Hvem ere de forretningsførende Medlemmer af Bestyrelsen, og har Bestyrelsen Lov til at antage lønne Arbejdere, f. Ex. en lønnet Bogholder og en lønnet Kasserer, eller skulle blot de egentlig forretningsførende Medlemmer være lønne og de andre ikke? I Almindelighed vil det vistnok stille sig saaledes, at Bestyrelsens Medlemmer ere ulønne; det Gængle er, at de Udgifter, de i en bestemt Retning have, blive dækkede, men ellers ere de ulønne. Derimod have de ganske vist lønnet Assistance og navnlig da en lønnet Bogholder og Kasserer. Man ser heller ikke, om den administrerende Direktør er forretningsførende Medlem eller ikke, og i det Hele taget er dette Forhold stillet noget uklart i Forslaget; men det er jo Noget, som kan rettes ved en nærmere Behandling. § 2 d. omhandler Sparekassemidlernes Anbringelse og bestemmer, at Udlaan i faste Giendomme skulle ske efter Reglerne for Udlaan af Umyndiges Midler. Der er allerede nævnt en Del Forhold, som særlig falde ind herunder, og jeg skal derfor ikke sige Øien med at omtale denne Paragraf videre. Jeg vilde ogsaa anse det for uheldigt, om den Ordlyd, her staar, skulde følges. At man i Almindelighed ved Udlaan i faste Giendomme skal følge de Regler, der gælde for Anbringelse af Umyndiges Midler, skal jeg lade staa hen. Jeg tror, det kunde medføre Uanselig, om enhver Sparekasse skulde have sine egne Regler; men ved Siden deraf maatte det paa ingen Maade være udelukket, at der kan anbringes Midler ogsaa paa anden og tredie Prioritet i faste Giendomme med sekundær Sikkerhed i Kaution eller haandfaaet Pant; det er en Virksomhed, der er saa almindelig, at det falder af sig selv, at den ikke maa udelukkes. Anbringelse af Midler i fremmede Statspapirer, har det egentlig overrasket mig at finde omtalt i Loven; det er ikke faldet mig ind, at nogen Bestyrelse vilde anbringe sine Pengemidler paa den Maade. Det ligger saa fjernt for Sparekassestyrelserne, at jeg tror, det er ganske utjendt paa Landet, og de fleste Bestyrelser vilde vistnok ogsaa være meget i Forlegenhed med, hvilke fremmede Papirer de skulde købe. Skal man bruge Papirer, gaar man ud paa at finde saadanne, der ere let afhændelige, og man vælger da i Almindelighed kongelige Obligationer,